

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2001-2002

2 mei 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GELIJKE KANSSEN

Interpellatie van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over inspraak en participatie van personen met een handicap en hun organisaties inzake het voor hen gevoerde beleid
Met redenen omklede moties

Interpellatie van de heer Filip Dewinter tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de eventuele oprichting van een televisiezender voor allochtonen

Interpellatie van de heer André Denys tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het voorstel om een eigen televisiezender voor allochtonen op te starten
Met redenen omklede moties

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen

Donderdag 2 mei 2002

VOORZITTER : Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen

– *De interpellatie wordt gehouden om 11.10 uur.*

Interpellatie van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over inspraak en participatie van personen met een handicap en hun organisaties inzake het voor hen gevoerde beleid

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Becq tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over inspraak en participatie van personen met een handicap en hun organisaties inzake het voor hen gevoerde beleid.

Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de betoging van vorige donderdag in Brussel was een groot succes. Meer dan vroeger zijn personen met een handicap uitdrukkelijk aanwezig in het straatbeeld. Toch is er wat beroering in de gehandicaptensector, die werd gekristalliseerd in die betoging.

De personen met een handicap, hun ouders en omgeving, hun organisaties, voelen zich niet beluisterd en au sérieux genomen. Ze zijn niet tevreden met de gestructureerde en planmatige aanpak van de wachtlijsten, waardoor nog steeds meer dan 4.800 personen met een handicap en hun families in de kou blijven staan. Verschillende organisaties vragen een gestructureerde oplossing, terwijl er enkel een oplossing ad hoc wordt aangereikt voor 678 personen, waarvan er 551 op een wachtlijst staan en 127 op een PAB wachten. In uw persbericht, mevrouw de minister, hebt u het over 868 personen. Waar komt dat cijfer vandaan ? Begin 2002 telde de centrale wachtlijst 3.775 personen, terwijl er 2.000 mensen op een PAB wachtten. Daar moe-

ten we nog 170 personen met een mentale handicap in gevangenissen bijtellen.

Mevrouw de minister, naar aanleiding van de betoging hebt u gezegd dat u 700 miljoen frank hebt uitgetrokken voor een oplossing op korte termijn van de meest dringende noden. Ik stel vast dat op regionaal vlak het onmogelijke wordt gedaan om daar een antwoord op te geven. Het is heel belangrijk, mevrouw de minister, dat u die uitspraken concreet maakt. U zegt dat de vragen van personen met een handicap en hun families terecht zijn en dat de overheid die moet oplossen. U zegt ook dat u daar werk wilt van maken, maar de sector wil dat op papier zien. Ook de instellingen, het PAB en de thuiszorg moeten daar een plaats in hebben.

Een ander aspect is het probleem van de rolstoelen. Mevrouw de minister, verschillende organisaties vragen al langer dat de oude regeling terug van kracht wordt, omdat die beter beantwoordde aan de noden, maar u wilt daarvoor de Bijzondere Bijstandsc commissie inschakelen. Ook in het nieuwe besluit inzake de individuele materiële hulp voelen de organisaties zich niet gehoord. U zegt wel dat die organisaties inspraak hebben via het Vlaams Fonds, maar de eerste versie van dat besluit, dat aan het Vlaams Fonds werd voorgelegd, werd negatief geadviseerd. Nadien hebt u een nieuw besluit ter kennis gegeven, zonder dat men daarover een advies kon geven.

De organisaties vragen om een meer deskundige onderbouw voor de toekenning van hulpmiddelen en garanties om het hulpmiddelenbeleid op de specifieke noden van de doelgroep af te stemmen, zoals de versterking van multidisciplinaire teams, de onafhankelijkheid van de adviesfunctie, de herwerking van het systeem van bijstandskorven voor een periode van vier jaar. Daarover zijn heel wat vragen. Het is positief, mevrouw de minister, dat u iets regelt voor tweedehandsmateriaal en voor het uitlenen van materiaal, maar de vraag blijft of er

Becq

voor een aantal verbeteringen nieuwe regelingen nodig zijn, omdat die voor de betrokkenen een grote administratieve last zijn en onzekerheid geven. De vereenvoudiging moet ook op de administratieve aspecten slaan.

Degenen die de individuele materiële bijstand toepassen, hebben veel vragen bij de huidige regelgeving. Er is kritiek op het schrappen van kleine hulpmiddelen. Het zijn de organisaties zelf, de personen met een handicap en hun families die de noden het best kennen. Het onbehagen wordt geventileerd door de klassieke organisaties voor personen met een handicap, zoals KVG, de Actiegroep Rolstoelen en de Vlaamse Federatie voor Gehandicapten, maar ook door nieuwe groepen zoals 'Het Huis van Gelijke Kansen'.

Mevrouw de minister, welke rol kent u toe aan de verschillende organisaties van gebruikers en hun families, zoals de partners van het gehandicaptenfront en de diverse andere organisaties, aan Het Huis, aan de gebruikersvertegenwoordigers in de raad van bestuur van het Vlaams Fonds ? Hoe wordt dat vertaald in de aanpak van de dossiers inzake hulpmiddelen, inclusief rolstoelen en zorgtekorten ? Hoe wilt u de wachtlijsten wegwerken ? Is er een stappenplan ? Zijn er concrete afspraken voor de aanpak van de dossiers hulpmiddelen in samenspraak met de betrokken organisaties ? Wat is uw antwoord op de diverse vragen die werden geformuleerd naar aanleiding van de betoging ? Hoe zult u daar de diverse organisaties bij betrekken ? Wordt de terugbetalingsregeling voor rolstoelgebruikers opnieuw in voege gebracht ? Op die manier betaalt Vlaanderen, complementair aan de federale regering, mee voor de onkosten van rolstoelgebruikers.

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord

Mevrouw Ann De Martelaer : In de interpellatie van mevrouw Becq kon ik drie delen onderscheiden, de individuele materiële bijstand, de wachtlijst en de vertegenwoordiging van de persoon met een handicap. Ik heb verschillende opmerkingen.

Wat het eerste punt betreft had de persoon met een handicap kritiek omdat nieuwe technologieën niet in de nomenclatuur waren opgenomen. De minister zou van de regering de opdracht hebben gekregen om een nieuw besluit uit te vaardigen. Gehandicaptenzorg op maat was zowat het uitgangspunt. De persoon met een handicap zou op een

meer zelfstandige basis kunnen bepalen welke behoeften hij of zij heeft. Het nieuwe besluit is er nu, maar er is veel reactie op gekomen. Soms is verandering een moeilijk aanvaardbare zaak. Men kan twee houdingen aannemen : ofwel negeert men de kritiek en is er weinig toekomst, ofwel gaat men constructief met de kritiek om. Ik heb vele mensen op het terrein ontmoet. Er wordt erg negatief omgesprongen met de manier waarop informatie aan de persoon met een handicap wordt doorgespeeld. Dit creëert negatieve gevoelens.

Uit de correspondentie die ik heb nagelezen, stel ik vast dat er wel degelijk overleg is geweest tussen de minister en het Vlaams Fonds. De raad van bestuur van het Vlaams Fonds heeft nochtans een negatief signaal gegeven. Met een aantal van de opmerkingen werd rekening gehouden. Op dit ogenblik werkt een ad-hoccommissie in het Vlaams Fonds, die het besluit opvolgt.

Functioneert de afvaardiging van de personen met een handicap in het Vlaams Fonds, ook bij het adviseren aan de minister ? De positie van het Vlaams Fonds is niet erg duidelijk. Ofwel werkt het Vlaams Fonds positief mee aan de besluitvorming ofwel voert het fonds oppositie.

Wat de centrale wachtlijst betreft, was het vroeger zo dat bij uitbreidingen vooral in bijkomende bedden werd geïnvesteerd. Nu is voor de eerste keer gekozen om een budget voorop te stellen en na te gaan op welke manier een nieuwe zorgverlening kan worden ingevuld. Hoe loopt dit op dit moment ? Mevrouw de minister, zou u, eventueel op een later tijdstip, de stand van zaken kunnen evalueren ? Hoe gaan de provinciale wachtlijstwerkingen concreet om met de opdracht die hen is gegeven ?

Ik heb nog vragen bij de vertegenwoordiging van de personen met een handicap. Naast de organisaties die al jaren bestaan, zijn er de jongste jaren nieuwe opgedoken. Wordt hun standpunt in de bestaande organisaties misschien niet gehoord of zijn er intussen nieuwe noden ontstaan ? Worden deze organisaties ook erkend ? Staan zij op hetzelfde niveau als de reeds bestaande ? Hoe worden zij vertegenwoordigd ? Op welke manier krijgen zij een plaats in Het Huis van Gelijke Kansen ? Hoe wordt met hun advies omgesprongen ?

Mevrouw Ingrid van Kessel : Ik heb, tot vorige week, nog nooit aan een betoging deelgenomen. Ik was zeer onder de indruk van de betoonde frontvorming van o.m. socialistisch geïnspireerde groepen, zoals Het Huis, de KBG, de Nieuwe Mens ...

van Kessel

Er was een zeer groot ongenoegen over het nieuwe besluit. De organisaties vragen op de eerste plaats meer betrokkenheid bij de besluitvorming. Dat is alleszins het overheersende gevoel.

Ik heb bijkomende vragen bij het antwoord op de vraag van mevrouw De Martelaer van 28 maart. De gehandicaptenorganisaties zeggen dat het een hele klus is om een aanvraag in te dienen. Hoeveel dossiers werden tot nu toe ingediend? Hoeveel werden er reeds afgehandeld?

In uw persbericht lees ik dat men voor een periode van vier jaar moet beslissen bij welke bijstandskorf men zich inschrijft. De vraag rijst of het bedrag, dat niet werd opgebruikt binnen het tijdsbestek van bijvoorbeeld een jaar, kan worden meegenomen naar het volgende jaar. U zegt dat er wel degelijk bedragen kunnen worden overgeheveld naar de volgende bijstandskorf. Op de website van het Vlaams Fonds staat duidelijk dat dit niet kan. Dit is dus een positieve correctie. De organisaties zouden liever hebben dat het besluit volledig wordt teruggetrokken. Ik had hierover graag meer duidelijkheid gekregen.

Het dossier moet voor vier jaar worden opgesteld. De vraag is of herziening mogelijk is. U zegt nu dat op ieder moment zonder voorwaarde een nieuwe aanvraag kan worden ingediend. De website van het Vlaams Fonds zegt nochtans dat de toestand ingrijpend moet gewijzigd zijn, alvorens men een nieuwe aanvraag kan indienen. U spreekt eenvoudigweg van een nieuwe toestand. Er moet niet van voor af aan opnieuw worden begonnen. Ik had graag wat meer precisering over dit punt.

Verder zegt u dat een dossier met terugwerkende kracht kan worden goedgekeurd. Dat kon in het verleden. U zegt dat de ad-hoccommissie voorgesteld heeft om het principe van de terugwerkende kracht opnieuw te evalueren en de termijn op een jaar te brengen. Is dit intussen realiteit geworden? Zal dit worden goedgekeurd?

In de pers spreekt men van een derde wachtlijst. Er zijn nu meer zichtbare wachtlijsten. Dat is een objectieve vaststelling. Ik geloof in het systeem van de PAB. Maar er ontstaat dan ook een nieuwe, derde wachtlijst voor de aanvraag van de nieuwe hulpmiddelen. Het aanvraagdossier is namelijk zo ingewikkeld en de MDT's zijn zo overbelast dat er nieuwe wachtlijsten worden gecreëerd. Komt er zo'n wachtlijst? Dit zou niet mogen gebeuren. Ik sluit mij verder aan bij de vraag van mevrouw De

Martelaer over de stand van zaken van de task force die de wachtlijsten zal wegwerken.

De heer Koen Helsen : Ik sluit mij aan bij mevrouw De Martelaer. De individuele, materiële hulp wordt een zorg op maat. Wij moeten het nieuwe systeem een kans geven en evalueren. Er moet altijd een tegenstand worden overwonnen, als iets nieuws wordt ingevoerd. Ik zou dit proces wel in de commissie willen evalueren om dit, indien nodig, te kunnen bijsturen.

Zowel voor het oplossen van het probleem van de wachtlijsten als de nieuwe materiële hulp is administratieve vereenvoudiging welkom. Wat de wachtlijsten betreft zou ik graag weten hoe het PAB werkt en hoever de PGB staat. Worden de 5.000 wachtenden enigszins opgevangen en op welke wijze? Kunnen er voor de toekomst cijfers worden vooropgesteld? Ik zou dit ook graag besproken zien voor het zomerreces.

Mevrouw De Martelaer sprak over de vertegenwoordiging in het Vlaams Fonds. Er is een voorstel van mevrouw Ceysens en mezelf over de samenstelling van de raad van bestuur van het Vlaams Fonds. We zouden de raad kunnen uitbreiden en de nieuwe organisaties erin opnemen. Ik denk bijvoorbeeld aan de groep van ouders van kinderen met een handicap. De verhoudingen tussen de verschillende groepen moeten misschien opnieuw worden bestudeerd. Ik zou dit graag in deze commissie doen zodat er in het Vlaams Fonds een betere vertegenwoordiging tot stand komt.

De voorzitter : De vragen over concrete cijfers kunnen allicht nu niet door de minister worden beantwoord. Ik stel voor om over de cijfergegevens in de loop van de maand juni een gedachtewisseling te houden.

Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : De betoging van vorige week droeg drie eisen in het vaandel, namelijk het wegwerken van wachtlijsten, het besluit over de materiële bijstand en de rolstoel.

Uw vragen behelzen de ontstaansgeschiedenis van het besluit en de manier waarop de sector aan de besluitvorming participeert. De wachtlijstwerking is door iedereen gekend. De wachtlijsten zijn het resultaat van een lang proces en zijn niet alleen tijdens deze regeerperiode tot stand gekomen. Het is wel de verdienste van deze regering dat de lijsten zichtbaar werden gemaakt en geïnventariseerd.

Vogels

Mevrouw Becq, u zult natuurlijk opmerken dat voormalig minister Martens begonnen is met de provinciale wachtlijstwerking. Ik kan daarop repliceren dat die werking heel traag verliep en dat ik diverse keren heb moeten ingrijpen om de zaak echt te laten draaien. Het klopt natuurlijk dat het de verdienste is van de vorige minister om met die werking van start te gaan. Hij ondervond dat er iets misliep en wou onderzoeken hoe de vork aan de steel zat. Net als ik ontving hij vele schrijvende dossiers, maar de administratie kon niet antwoorden op de vraag hoeveel mensen in Vlaanderen nog op terechte hulp wachtten.

We hebben de wachtenden nu geïnventariseerd via de wachtlijsten van de voorzieningen en die van het Persoonsgebonden Assistentiebudget, het PAB. Wachtlijsten kunnen ook ontstaan vanuit een psychologische reflex. Hoe meer men hoort en leest over tekorten aan opvang, hoe sneller mensen zich inschrijven op die lijsten. Dit is vergelijkbaar met de kinderopvang. Vrouwen die pas zwanger zijn, reserveren al een plaatsje voor hun kind, ook al kan de zwangerschap nog worden afgebroken. De wachtlijsten groeien aan omdat de mensen vernemen dat er lange wachttijden zijn en men zich voor alle zekerheid al inschrijft.

Dankzij het toekennen van urgentiecodes hebben we nu een goed zicht op de wachtenden. Van de 4.000 zijn er ongeveer 1.500 mensen met een heel urgente en complexe vraag. De aanvragers houden het niet langer uit en willen binnen de drie maanden een oplossing voor hun familielid of kind. Dit jaar kan de regering 868 personen uit die groep hulp bieden. Voor het eerst zijn we vraaggestuurd te werk gegaan in plaats van naar de voorzieningen te stappen. We hebben een lijst opgesteld van de mensen die het langst wachten en hebben daarbij gespecificeerd waarop ze wachten. Die lijst werd met naam en toenaam doorgespeeld aan de provinciale wachtlijstwerking en aan de regionale overlegcomités, waarin de voorzieningen, de inspectie en de verenigingen van de personen met een handicap samen aan tafel zaten. Daarna werd persoonlijk contact opgenomen met alle mensen van de lijst. Toen bleek dat 190 mensen ondertussen al een oplossing hadden gevonden dankzij de dynamiek en normale rotatie in de voorzieningen. Via de vrijgekomen middelen kunnen we 868 van de 1.500 mensen nu een oplossing bieden.

Van elk van die 868 mensen kennen we de identiteit en weten we via welk regionaal overleg ze een oplossing zullen krijgen. Begin deze week heb ik

een brief gestuurd naar alle voorzieningen. Daarin vraag ik om in het licht van de gemaakte afspraken tijdens het regionaal overleg tussen personen met een handicap en voorzieningen, aanvragen in te dienen bij het Vlaams Fonds. Het is de bedoeling om de eenvoudige aanvragen zo snel mogelijk te behandelen. We hopen om nog een aantal mensen onderdak te bieden voor het zomerreces.

Ten behoeve van de mensen met een complexe vraag voor wie nieuwe infrastructuur noodzakelijk is, werken we nu volop aan een besluit om tijdelijke opvangmaatregelen te kunnen regelen in de voorziening die een plaats aan het creëren is. Die tijdelijke opvang kan er bijvoorbeeld uit bestaan een opvoeder een aantal dagen aan huis te sturen.

De raad van bestuur van het Vlaams Fonds heeft het voorstel om de begroting op die wijze te regelen, unaniem goedgekeurd. Het bureau van het Vlaams Fonds maakte deel uit van de task force. In dat bureau zitten ook de vertegenwoordigers van de personen met een handicap. Er is een vrij grote tevredenheid over deze manier van werken.

Ik heb het Vlaams Fonds gevraagd om de werkwijze te evalueren en te onderzoeken hoe we de komende jaren kunnen voortwerken. We willen in de eerste plaats, en hopelijk volgend jaar al, de kritische groep wegwerken. Daarna willen we een serieuze planning maken voor de uitbreiding van voorzieningen waardoor de wachtlijsten op termijn kunnen worden weggewerkt.

Ik heb de nieuwe groep 'Opvangtekort' een paar keer ontvangen. Door met de mensen uit die groep te praten, is opnieuw het bewijs geleverd dat op het terrein aan desinformatie wordt gedaan, zelfs door partners uit de raad van bestuur. Mensen worden op basis van totaal verkeerde gegevens en valse informatie opgezet tegen het beleid. De groep 'Opvangtekort' is ontstaan in Limburg uit een andere groep, van een voorziening. In die voorziening werd steeds opnieuw gezegd dat ik iedereen dwing om personen met een handicap thuis op te voeden, dat ik geen bijkomende plaatsen wil in voorzieningen, dat ik tegen de instellingen ben en enkel nog geld wil geven aan het PAB en aan mensen die hun kinderen thuis opvangen.

Vorig jaar hebben we één jaar lang vooral geïnvesteerd in de thuisbegeleiding en in de ambulante opvang. Ook daar wachtten mensen al heel lang op. Dit jaar proberen we om vraaggestuurd antwoorden te bieden aan de personen met een handicap die op hulp wachten. De participanten aan de betoging wilden inzake de wachtlijsten vooral een

Vogels

signaal sturen dat het probleem nog niet is opgelost. Ze zijn wel tevreden over de wijze waarop nu echt vraaggestuurd wordt gewerkt.

In tegenstelling tot een aantal mensen uit de raad van bestuur, willen wij helemaal geen tegenstelling creëren tussen voorzieningen en het PAB. Men wilde van mij horen hoeveel geld in 2002 naar het PAB gaat en hoeveel naar de voorzieningen. Ik heb geweigerd om daar een antwoord op te geven. Ik wil immers in de eerste plaats werken aan wat de mensen zelf vragen. Ik wil ook alle kwakkel en verhaaltjes uit de wereld helpen. Een bedrag op het PAB plakken, zou enkel worden misbruikt om zagezegd aan te tonen dat ik alleen het PAB zou willen. Onze manier van werken wordt door iedereen geapprecieerd. Natuurlijk zitten nog veel mensen met vragen over de manier waarop tijdens de komende jaren zal worden gewerkt. We zijn van plan om met een even grote betrokkenheid van de sector na te gaan hoe we voort kunnen werken. Het is de bedoeling om de wachtlijst op een zo kort mogelijke termijn weg te werken.

Ik kom nu tot het aspect rolstoelen en individuele materiële bijstand. Ik was nogal gechoqueerd door de manier waarop de verenigingen die participeren in de raad van bestuur van het Vlaams Fonds, bewust desinformatie verspreiden. In alle pamfletten die tijdens de betoging werden uitgedeeld, stond uitdrukkelijk vermeld dat het de bedoeling is om via de maatregel te besparen op de individuele materiële bijstand. Dezelfde mensen die de pamfletten ondertekenden, keuren in de raad van bestuur de begrotingen mee goed en daarin wordt in een duidelijke stijging voorzien voor die vorm van bijstand. In 1995 bedroeg het budget 293 miljoen frank. In 2002 wordt in maar liefst 884 miljoen frank voorzien. Het gemiddelde bedrag per bijdrage steeg van 37.000 frank in 1995 tot 53.000 frank in 2002. De bewering dat het de bedoeling is om met het nieuw besluit te besparen, staat dus haaks op de gegevens uit de begroting !

Ik schets even de totstandkoming van het besluit over de individuele materiële bijstand. Toen ik pas minister was, werd ik geconfronteerd met een besluit van mijn voorganger dat nog niet was uitgevoerd. Het had als bedoeling om de individuele materiële bijstand gedeeltelijk te herzien. Het betrof met name het kennis- en ondersteuningscentrum. Dat centrum was verbonden aan de universiteit van Leuven en onderzocht de manieren om informatie te verstrekken over de hulpmiddelen. Het gaat immers over een technologisch snel wijzigend

terrein. Iedereen zei echter dat het centrum niet goed werkte en dat de zaak anders moest worden georganiseerd. In het besluit werd voorgesteld om de knowhow over de hulpmiddelen onder te brengen in vijf VZW's. Het was de unanieme wens van deze regering om het besluit niet uit te voeren, omdat het een verdere verzuiling zou inhouden. We vreesden ook voor belangenvermenging tussen de verstrekkers van hulpmiddelen en de verstrekkers van informatie.

Het besluit werd dus ingetrokken. Ik werd in die tijd echter ook al geconfronteerd met enorm veel vragen van personen met een handicap over het bestaande besluit over individuele materiële bijstand. De meeste bezwaren gingen over de enorme administratieve rompslomp. (*Opmerkingen van mevrouw Sonja Becq*)

Tot één januari werkten we met een soort nomenclatuurlijst. Daarop stond het hulpmiddel, het type en het bedrag vermeld. Een persoon met een handicap moest elk hulpmiddel afzonderlijk aanvragen en aan elk hulpmiddel waren een aantal voorwaarden verbonden. Een slechtziende bijvoorbeeld, die een blindenstok had aangevraagd en terugbetaald kreeg, maar een paar maanden later een loep nodig had, moest opnieuw een nieuw dossier indienen met attesten van oogartsen en dergelijke. Het Vlaams Fonds was er echter al voldoende van op de hoogte dat het om een slechtziende persoon ging, want een paar maanden eerder werd een hulpmiddel verstrekt omwille van dezelfde handicap. De dossiers waren ongelofelijk dik en de wachttijden heel lang – zes tot zeven maanden. Eenmaal het budget op was, werden geen hulpmiddelen meer verstrekt. Wie op het einde van het jaar een hulpmiddel aanvraagde, riskeerde te moeten wachten op de goedkeuring van de volgende begroting.

Een tweede belangrijk punt van kritiek luidde dat mensen slecht werden geïnformeerd over het soort hulpmiddel dat het best bij hun handicap paste. Ik heb brieven met schrijnende verhalen ontvangen van personen met een handicap die een verkeerde rolstoel hadden gekozen en die daar vier jaar lang mee voort moesten.

Omwille van de nomenclatuurlijst kon de technologische evolutie onmogelijk worden gevolgd. Dat was een derde punt van kritiek. Toen bijvoorbeeld een gsm met SMS-functie op de lijst werd geplaatst ten behoeve van dove mensen, ging het al snel over een totaal verouderd type. Elke vorm van concurrentie werd vervalst. Ik heb ooit een van de medewerkers van het Vlaams Fonds naar de grootste

Vogels

beurs voor hulpmiddelen in Duitsland gestuurd met de opdracht te onderzoeken hoe daar werd gewerkt. Hij contacteerde er een grote firma van hulpmiddelen zonder daarbij zijn functie bekend te maken. De firma bleek met twee catalogi te werken : een voor West-Europa en een andere voor België. In de Belgische catalogus waren de prijzen 25 percent hoger, want personen met een handicap waren verplicht om een rolstoel te kiezen die op de lijst voorkwam, en de overheid betaalde toch terug. Bovendien maakte die nomenclatuurlijst het onmogelijk om op de tweedehandsmarkt te kopen. We betalen veel meer geld voor rolstoelen dan in de rest van Europa.

90 percent van de cliënten van het Vlaams Fonds heeft een gestabiliseerde handicap. Mensen die vandaag blind of verlamd zijn, zullen dat morgen ook zijn en over vier jaar ook. Die mensen kunnen perfect een korf van hulpmiddelen samenstellen die ze waarschijnlijk voor een periode van vier jaar nodig zullen hebben. Ze worden daarin bijgestaan door een multidisciplinair team. Ze kunnen zelf een aanvraag doen voor gedetailleerde informatie bij het kennis- en ondersteuningscentrum dat in de schoot van het Vlaams Fonds werd opgericht.

Iemand die verhuist, kan te allen tijde een nieuw dossier indienen. De notie 'ernstige wijziging in de toestand' kan op verschillende manieren worden uitgelegd. Op dat vlak blinkt het Vlaams Fonds niet uit in klantvriendelijkheid. Blijkbaar krijgen de provinciale secretariaten vanuit Brussel de opdracht om dit besluit niet positief voor te stellen. Dat kan niet, want een administratie is gehouden uit te voeren wat de regering beslist. Het besluit dat vanaf 1 januari 2002 van kracht is, werd unaniem door de regering goedgekeurd.

De administratieve rompslomp zal voor 90 percent van de personen met een handicap sterk worden gereduceerd. Ze moeten maar één keer om de vier jaar een aanvraag voor hulpmiddelen indienen, en kunnen in de loop van die periode zelf kiezen wat ze waar aankopen. Als ze de producten van de korf aankopen tegen een lager bedrag dan het refertebedrag, kunnen ze het saldo besteden binnen de referentielijsten van waaruit hun korf werd samengesteld. Daarover wordt veel valse en verkeerde informatie verspreid. Ik heb de opdracht gegeven om dat in een omzendbrief duidelijk te maken.

Omdat er een grote vraag was om het oude besluit te wijzigen, heeft een werkgroep een nieuw besluit uitgewerkt dat de plaats van het kennis- en onder-

steuningscentrum binnen het Vlaams Fonds bepaalt. Daartegen werd altijd gereageerd door de ziekenfondsen, omdat ze vinden dat die knowhow niet bij het Vlaams Fonds hoort. De regering heeft beslist om die knowhow wel bij het Vlaams Fonds te catalogeren. Dat is de reden waarom bepaalde mensen in de raad van bestuur tegen dit besluit waren.

De raad van bestuur was ook erg verdeeld over het werken met korven. De vertegenwoordigers van de klassieke gehandicaptenverenigingen hebben altijd gepleit voor het behoud van de nomenclatuur, en tegelijk aangeklaagd dat de regering bespaart op hulpmiddelen. We hebben hen gegarandeerd dat dat niet juist was, hetgeen ook uit de begroting bleek. Er is dus geen enkele reden waarom ze dat verwijt zouden aanhouden. De vertegenwoordigers van de nieuwe verenigingen wilden een totale vrijstelling en een persoonsgebonden budget voor hulpmiddelen. Ze zeggen dat ze zelf het best weten wat ze nodig hebben. Een aantal hoogopgeleide personen weet dat, maar de meeste mensen weten dat niet.

De raad van bestuur van het fonds heeft eind 2000 het werken met korven unaniem afgewezen, maar om totaal uiteenlopende redenen. We hebben daarop het besluit aangepast. Over geen enkel besluit is er zoveel overleg gepleegd. Ik weet dat ik niet tegen de sector kan ingaan. Ik heb bilateraal onderhandeld met vertegenwoordigers van de ziekenfondsen, met vertegenwoordigers van de klassieke en van de nieuwe gehandicaptenorganisaties. We hebben eind juni in overleg met het bureau van het Vlaams Fonds een nieuw besluit ter kennisgeving voorgelegd aan de raad van bestuur. Het bureau van het Vlaams Fonds vond het niet opportuun om in de schoot van de raad van bestuur het debat opnieuw te openen. Het bureau heeft mij groen licht gegeven om dat besluit eind juni aan de regering voor te leggen. Het was dringend omdat door het vele overleg de voortzetting van het kennis- en ontmoetingscentrum aan de KU Leuven op de heling kwam te staan.

Op de raad van bestuur van juli werden opmerkingen geformuleerd door de ziekenfondsen. De heer Leus zei dat hij bij zijn standpunt bleef dat een kennis- en ontmoetingscentrum niet thuishoort bij de administratie, maar bij VZW's. De heer Abrahams zei namens de Socialistische Vereniging voor Gehandicapten dat hij de minister erg dankbaar is, omdat ze veel rekening heeft gehouden met de opmerkingen van de organisaties. De heer Meirens zei dat het besluit veel verbeterd is, maar dat het nog niet allemaal rozegeur en maneschijn is.

Vogels

Ik heb dan ook grote vragen bij de manier waarop werd opgeroepen voor de betoging van vorige donderdag en ook over de verantwoordelijkheid van de leden van de raad van bestuur. Een medebestuurder moet medeverantwoordelijkheid nemen, wat niet wil zeggen dat hij geen eigen mening kan hebben, maar hij mag geen desinformatie verspreiden.

De mensen hebben begrepen dat er wordt bespaard, wat niet juist is, en dat men nu al moet zeggen wat men over vier jaar nodig zal hebben, wat evenmin juist is. Ik til zwaar aan de desinformatie over dit besluit. In de schoot van het Vlaams Fonds is een evaluatiecommissie werkzaam, het besluit is amper vier maanden oud en de eerste dossiers stromen binnen. Het is echt niet zo moeilijk om naar een multidisciplinair team te stappen. Ik ben de eerste voorstander om te veel administratieve rompslomp af te schaffen, maar de leden van de raad van bestuur van het Vlaams Fonds moeten mee de opdracht geven om de administratie te vereenvoudigen.

Ik begrijp dat de vraag 'Hoe dikwijls denkt u dit nodig te hebben?' veelvuldig voorkomt op het formulier. Als het bijvoorbeeld gaat om een aangepaste keukenweegschaal voor slechtziende of blinde personen, is die vraag niet zo abnormaal. Als het echter gaat om een rolstoel, moet het multidisciplinair team klantvriendelijk genoeg zijn dat ze die vraag niet stellen aan een rolstoelgebruiker, maar dat ze zelf invullen 'elke dag'. Binnen het Vlaams Fonds moet nog heel veel worden gewerkt aan die klantvriendelijkheid. In een VOI is dat de collectieve verantwoordelijkheid van de raad van bestuur en de minister.

De commissie die op dit moment dat besluit evalueert, heeft een aantal eerste aanbevelingen gedaan. Een daarvan is de terugwerkende kracht van één jaar voor een eerste aanvraag. De raad van bestuur van het Vlaams Fonds heeft een advies uitgebracht over de voorstellen van die evaluatiecommissie. Ik heb met de administrateur-generaal afgesproken dat we dat op korte termijn zullen bespreken en nog voor de zomervakantie in een aangepast besluit gieten. De belangrijkste nieuwigheid zal ongetwijfeld de terugwerkende kracht voor een eerste aanvraag zijn. Dit besluit moet de kans krijgen om te bewijzen dat het beter is dan het vorige. Vragen om alle korven opnieuw te onderzoeken, zou politieke obstructie zijn. Een terugkeer naar de vroegere regelingen kan voor de klassieke organisaties

een betere oplossing zijn, maar zal bij anderen enkel kritiek oogsten.

De rolstoelen zijn nog steeds een gedeelde bevoegdheid van de Vlaamse en de federale overheid, terwijl rolstoelen voor een functionele revalidatie door het Riziv zouden moeten worden terugbetaald. Het Riziv krijgt daarvoor 14 miljard frank. Het beleid met betrekking tot de rolstoelen werd door mijn voorganger op de vooravond van de verkiezingen versoepeld tot een besluit dat het Vlaams Fonds alle rolstoelen moest bijbetalen tot het maximumbedrag. Een jaar later heeft de voltallige raad van bestuur een besluit goedgekeurd om dat terug te dringen omdat de uitgaven te hoog waren. Verder vond de federale overheid dat besluit handig omdat dan kon worden bespaard. Vlaanderen zou immers het maximumbedrag terugbetalen. Dit zijn de twee redenen waarom het besluit is geschrapt. Dat belet niet dat in het nieuwe besluit bepalingen werden voorzien dat de BBC, de Bijzondere Bijstandscommissie die wordt geleid door de heer Vastmans, voorzitter van de Katholieke Vereniging voor Gehandicapten, mee verantwoordelijk is. De BBC kan altijd afwijkingen toestaan voor gevallen waarin de persoon een gespecialiseerde, hoogtechnologische rolstoel nodig heeft. In die gevallen kan het bedrag toch ten laste van het Vlaams Fonds worden genomen.

Niemand kan in Vlaanderen beweren dat hij of zij niet over de rolstoel beschikt waar hij of zij recht op heeft. Er is een verschil met het vorige besluit. Daar was 'the sky the limit' en werd alles zomaar terugbetaald. Er is vorige maand een interministeriële conferentie voor de persoon met een handicap opgericht. Mevrouw Van Gool zal daar werk van maken. Het eerste punt op de agenda zal het rolstoelenbeleid zijn. Ik hoop dat op korte termijn de volledige overheveling van de bevoegdheid naar de Vlaamse Gemeenschap een feit zal zijn. Dat wordt niet gemakkelijk. De Franstaligen denken daar altijd anders over, vooral het geld vormt de klassieke struikelblok. De 13 of 14 miljard frank, waarvan sprake, kunnen gemakkelijk worden afgezonderd. Het geld, dat naar aanleiding van een verkeersongeval of arbeidsongeval vrijkomt, is immers van de verzekeringssector afkomstig.

Het is belangrijk de feiten op een rij te zetten, want ik ben eveneens onder de indruk van terechte vragen van personen met een handicap. Ik heb veel mails gekregen van mensen die de eisen van de betogers niet begrepen. Men zegt mij dat ik de eerste minister ben die rekening houdt met de vragen van de personen met een handicap zelf. Ik voel mij

Vogels

zeker niet bedrogen door personen met een handicap.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Ik heb met aandacht naar uw antwoord geluisterd, mevrouw de minister. U doet nooit aan desinformatie, de anderen blijkbaar wel. Het goede is van de minister afkomstig, het slechte van de administratie. De politiek prevaleert duidelijk. Ik ben wat cru omdat u uw antwoord op deze manier formuleert. De reacties van de betogers hadden zeker niet alleen met desinformatie te maken. Vele kleine, nieuwe groeperingen leveren heel goed werk af en pluizen alles uit. De grote, gestructureerde middenveldorganisaties zijn zeker niet de grote schuldigen die alleen het eigenbelang vooropstellen. Het is fout om de zaken op die manier voor te stellen.

De drie thema's kunnen het best verder worden onderzocht. De rolstoelen, de individuele materiële hulp en de wachtlijsten worden het best nogmaals apart onder de loep genomen. Er zijn intussen heel wat personen bijgekomen op de lijsten. Sommige provinciale organisaties zeggen mij dat bepaalde problemen een natuurlijke oplossing hebben gekregen. Zo zijn een aantal mensen overleden. Sommige aanvragen zijn veranderd of verzwaard. De zaken moeten zeker verder worden opgevolgd. Het is belangrijk te zeggen hoeveel mensen er nog in de kou staan.

Mevrouw Ann De Martelaer : Over de afvaardiging van de nieuwe gehandicaptenorganisaties werd niet verder gesproken. Ik zal hierover opnieuw een vraag stellen, omdat dit uitermate belangrijk is.

De heer Koen Helsen : Ik vraag om de afvaardiging in de raad van bestuur van het Vlaams Fonds te bespreken.

Mevrouw Ingrid van Kessel : Ik ben geïnteresseerd in de evaluatie van de ad-hoccommissie en de besluiten die de raad van bestuur daaruit trekt. Dit moet zeker opgevolgd worden.

De voorzitter : Deze vragen zullen worden opgenomen bij de regeling van de werkzaamheden.

Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Ik heb voor deze commissie nooit informatie achtergehouden. Ik heb de si-

tuatie bij het Vlaams Fonds altijd breed toegelicht. Ik wil de kritiek van mevrouw Becq best bekijken, maar de waarheid zal waarschijnlijk grijs zijn en in het midden liggen. Het nieuwe besluit over de individuele materiële bijstand is uitgewerkt in samenwerking met een werkgroep van de administratie van het Vlaams Fonds. De administratie doet zeker ook goede dingen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door mevrouw Becq en door mevrouw De Martelaer werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Filip Dewinter tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de eventuele oprichting van een televisiezender voor allochtonen

Interpellatie van de heer André Denys tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het voorstel om een eigen televisiezender voor allochtonen op te starten

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heer Dewinter tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de eventuele oprichting van een televisiezender voor allochtonen en van de heer Denys tot minister Vogels, over het voorstel om een eigen televisiezender voor allochtonen op te starten.

De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mevrouw de voorzitter, ik heb met plezier twee uur gewacht op de heer Denys, zodat hij zich bij mijn interpellatie kon aansluiten. Hij heeft de commissie intussen verlaten. Ik hoop dat u hier conclusies uit trekt.

De voorzitter : Het gaat om twee los van elkaar staande interpellatieverzoeken. Ik stel voor dat u alvast uw vraag stelt. De heer Denys zal allicht terugkomen.

De heer Filip Dewinter : De minister kreeg de onzalige gedachte om een migrantenzender op de kabel voor te stellen. Zij kreeg de wind van voren, ook van haar eigen meerderheid. Dat wordt stilaan de gewoonte in deze paars-groene regering. Ik wil de minister hierover interpellieren omdat zij via een omweg toch nog probeert een initiatief te nemen. Ik heb in de pers gelezen dat zij op basis van een voorstel van hoofdredacteur Op de Beeck van kanaal Z en op basis van een studie die nagaat hoe allochtonen zich verhouden ten aanzien van de media in Vlaanderen, besprekingen heeft gevoerd over de oprichting van zo'n zender.

Ik lees ook dat haar woordvoerster heeft gezegd dat uit onderzoek blijkt dat allochtonen absoluut niet naar de Vlaamse zenders kijken omdat de taal een probleem vormt en de Vlaamse cultuur absoluut niet aan hen is besteed. Dit heeft niet alleen geleid tot bijvoorbeeld het instellen van allerlei faciliteiten voor allochtonen in de bejaardentehuizen, maar nu ook tot het voorstel van een aparte televisiezender. Een andere krant stelt dat minister Vogels zich baseert op een onderzoek dat de heer Op de Beeck naar voren bracht. Het betreft een licentiaatsthesis die de reactie van Turkse vrouwen op de humor van FC De Kampioenen onderzocht. Proefkijkers konden de worst van Boma en het pintje van Xavier niet smaken. De taal, maar ook de culturele achterstand creëren een kloof, aldus minister Vogels.

De minister volhardt in de boosheid en blijft initiatieven nemen en voorstellen lanceren die niet de integratie, laat staan de assimilatie, op het oog hebben, maar juist het omgekeerde bereiken. Het wordt een vorm van apartheidspolitiek ten aanzien van allochtonen, waarbij de integratie niet meer het model is. De maskers vallen. In de multiculturele samenleving leven de verschillende culturele entiteiten naast en los van elkaar. De overheid geeft de mogelijkheden om dit model te verwezenlijken. Dat is zeer fundamenteel. Ik wist dat dit er zat aan te komen. Integratie is slechts een tijdelijk fenomeen dat ten behoeve van de publieke opinie is naar buiten gebracht. Vandaag doet de minister wat zij altijd al heeft gewild. Zij wil de allochtonen een eigen zuil aanbieden, waarbinnen de eigen cultuur kan worden ontwikkeld.

Zo zijn er de faciliteiten in de bejaardentehuizen, de eigen begraafplaatsen en nu een eigen televisie-

zender. Binnenkort worden aparte loketten voor migranten geïnstalleerd met formulieren in het Arabisch opgesteld. Een hoofdredacteur van de Gazet van Antwerpen sprak schamper over allochtone chauffeurs van De Lijn die allochtonen in de eigen taal zouden bedienen op de lijnen waar deze groep het meest vertegenwoordigd is. Het zijn geen denkbeeldige situaties. Niet alleen ons zint dit niet, heel wat mensen in Vlaanderen zijn het oneens met uw standpunten, mevrouw de minister. U wordt alleen nog bijgetreden in een vrije tribune van de Standaard door het forum van organisaties van etnisch-culturele minderheden. Dat forum volgt u in uw aberrante denken en is eveneens de mening is toegedaan dat zo'n zender voor allochtonen in Vlaanderen dringend en noodzakelijk is.

Mevrouw de minister, wij kanten ons tegen uw apartheidspolitiek en tegen de 'tribalisering' van onze samenleving. U wilt iedereen in zijn eigen hokje stoppen. U wilt de leidende cultuur afschaffen en alle culturen netjes naast elkaar laten bestaan. Zo kan iedereen een cultuur uitkiezen naar eigen inzicht, godsvrucht en vermogen. Zo'n beleid kunnen wij onmogelijk onderschrijven.

Ik wil er trouwens op wijzen dat er al een eigen televisiezender voor allochtonen bestaat. Gaat u maar eens kijken in de gettowijken van de grootsteden. U bent de Antwerpse politiek weliswaar ontvlucht, maar ik neem aan dat u af en toe nog eens in de stad komt. Gaat u eens kijken in die wijken. U zult aan elke gevel minstens twee schotelantennes zien hangen. Die werden echt niet geïnstalleerd om een of andere Europese zender te ontvangen, maar wel om naar islamitische zenders te kunnen kijken : van Al Jazeera tot en met Turkse en Marokkaanse zenders. De allochtonen in Vlaanderen zitten niet te wachten op een eigen televisiezender die wordt georganiseerd door de Vlaamse overheid. Ze kijken sowieso al naar hun eigen programma's en naar nieuwsuitzendingen in hun eigen taal. In plaats van een eigen televisiezender te promoten, zou u beter een belasting heffen op schotelantennes. Een dergelijke belasting zou een ontraadend effect hebben en zou de allochtonen verplichten om naar VRT, VTM en regionale zenders te kijken. Op die zenders komen ze trouwens ook al meer dan voldoende aan hun trekken. Alleen al in programma's zoals Opsporing Verzocht komen de allochtonen veelvuldig aan bod in de misdaadbriek.

Mevrouw de minister, los van de laatste cynische opmerking, wil ik enkele vragen tot u richten. Mogen we weten hoe concreet uw initiatief onder tusschen is ? Welke besprekingen werden gevoerd ?

Dewinter

Werd u teruggefloten door de minister-president ? Wat is het officiële standpunt van de Vlaamse regering ? Welke initiatieven kunnen we nog van u verwachten ?

Ik hoorde u vorige zondag in het middagjournaal op VTM verklaren dat het idee van de allochtonenzender misschien wel van de baan is, maar dat u in het licht van de opdracht en beheersovereenkomst van de VRT nog initiatieven wilt ontplooiën. Dat is een beetje vreemd, want zelfs de VRT – die men toch moeilijk kan verwijten gekant te zijn tegen de multiculturele samenleving – heeft al geruime tijd afstand genomen van het idee van eigen programma's voor allochtonen. Ik herinner me een aantal onzalige programma's zoals *Couleur Locale* en *Babel*, waarin zelfs zover werd gegaan dat in andere talen dan het Nederlands werd uitgezonden. De VRT doet dat niet langer. Ik citeer de woordvoester van de omroep, een zekere mevrouw Waumans. 'De VRT heeft het terrein van de aparte doelgroepen verlaten. We hadden vroeger programma's voor vrouwen, later voor Marokkanen en Turken. Op televisie was *Couleur Locale* het laatste speciale programma voor allochtonen. De VRT gelooft meer in een zender die iedereen aan zijn trekken laat komen. We volgen daarmee de internationale trend die wil dat je televisieprogramma's zo breed mogelijk maakt.' Weg dus met de afzonderlijke programma's voor allochtonen.

Mevrouw de minister, in een aantal kranten lees ik dat u voorstelt om sommige uitzendingen te ondertitelen zodat de allochtonen – die het Nederlands blijkbaar niet machtig zijn – ook kunnen volgen. U stelt ook voor om na te gaan op welke manier allochtonen meer aan bod kunnen komen in de media. Na het onderwijsvoorrangsbeleid en het tewerkstellingsvoorrangsbeleid komt er nu blijkbaar ook een mediavoorrangsbeleid voor allochtonen. Misschien kan de drempel wat lager worden gelegd bij de ingangsexamens voor journalisten van de VRT ? Eens kijken of de journalisten dan even enthousiast zullen blijven over de multiculturele samenleving ? Misschien moet er een quotum worden ingevoerd voor elke uitzending ? Zo kan worden opgelegd dat in elke uitzending van Familie twee Marokkanen, één Turk en één zwartgekleurde medemens moeten meedoen. Is dat uw bedoeling ? Ik weet niet wat u allemaal van plan bent met het voorrangsbeleid voor allochtonen in de media. Ik ben heel benieuwd naar uw antwoord en ik kijk uiteraard uit naar nieuwe initiatieven die u zult nemen na die over het apartheidsbeleid in de bejaardentehuizen en over een eigen tv-zender. Ik

vraag me immers af wat we nog kunnen verwachten van Mieke – of is het Fatima ? – Vogels.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik wens me in de eerste plaats te verontschuldigen omdat ik hier niet tijdig kon zijn. Ik had immers nog een interpellatie in een andere commissie.

Mevrouw de minister, op 18 april kondigde u aan dat de Vlaamse regering voor het zomerreces een beslissing zou nemen over de oprichting van een aparte televisiezender voor allochtonen. U deed de aankondiging met het enthousiasme en de overtuiging die u kenmerken. Dat is op zich niet verkeerd, maar ik verheel niet dat mijn fractie gelukkig was toen het bericht voorbarig bleek. De Vlaamse regering heeft immers beslist om u niet te volgen.

De kous lijkt daarmee af en misschien vraagt u zich af waarom u nog wordt geïnterpelleerd. Mijn fractie heeft me gevraagd om dat toch te doen, omdat dit voorval nogal typerend is voor een aanpak van de integratie waarin wij niet geloven. De visie stoelt op de theorie dat de beste integratie voortvloeit uit het op hun gemak stellen van de allochtonen door hen zo lang en zo veel mogelijk in hun eigen taal aan te spreken. Ik geef u hiervan drie voorbeelden die min of meer worden toegepast : het verstrekken van onderwijs in de taal van de migrant zoals schepen Van den Bossche in Gent wil toepassen, het voorstel om de rusthuizen te verplichten om allochtone hulpverleners aan te werven opdat de oudere migranten zich er beter thuis zouden voelen en uw recente voorstel voor een allochtonenzender.

Mevrouw de minister, wij vinden dat deze drie voorbeelden een verkeerd signaal geven. Ik ben ervan overtuigd – en ik ga ervan uit dat de hele Vlaamse regering die mening deelt – dat het aanleren van onze taal de beste weg naar integratie is. Ik wijs terloops op de passage uit de Septemberverklaring van 2001 waarin het taalonderwijs, naast de inspanningen op het vlak van tewerkstelling en het zorgen voor huisvesting, als een prioritaire krachtlijn voor een goed integratie- of inburgeringsbeleid wordt vooropgesteld.

Niemand kan mij ervan overtuigen dat beter Nederlands kan worden aangeleerd in situaties waarin de migrant steeds kan terugvallen op zijn eigen taal. Ik heb geen wetenschappelijke studies nodig om mijn stelling te verdedigen, want ik kan putten uit mijn eigen ervaringen. Toen ik pas 16 was, werd

Denys

ik in de grote vakantie door mijn ouders voor twee maanden naar Engeland gestuurd om een zogenaamd taalbad te krijgen. Ik was helemaal alleen in de mooie stad Brighton. Ik kreeg er geen enkele hulp en mijn enige basis was een handvol school-Engels. In het begin voelde ik me heel eenzaam, een beetje ongelukkig en ongemakkelijk, maar ik heb spectaculaire vorderingen gemaakt in mijn kennis van het Engels. Het jaar daarop stond Frankrijk op de agenda. Het was echter het begin van de georganiseerde taalvakanties in de zomer. Die vorm van taalvakantie was veel leuker, want ik was samen met een aantal vrienden uit mijn gemeente. Ik was dus niet alleen, maar omringd door mensen die spraken zoals ik sprak. Ik voelde me veel meer op mijn gemak, maar na twee maanden had ik slechts een minimale vooruitgang in het Frans geboekt. Als ik eerlijk ben, moet ik toegeven dat de kosten die mijn ouders aan die vakantie hebben besteed, zeker niet evenredig waren aan het behaalde resultaat.

Mevrouw de minister, ik vertel deze persoonlijke anekdote om mijn analyse te ondersteunen. Er kunnen geen resultaten worden geboekt door af te wijken van een methodiek en een doelstelling, zogezegd om te kunnen rekenen op een groter gemak en een grotere vrijblijvendheid voor de migranten. De overheid heeft de verantwoordelijkheid om maximaal taalonderricht aan te bieden. Onder de allochtonen moet echter een groter verantwoordelijkheidsbesef groeien, want op dat punt verwachten wij ook inspanningen van hen. We willen dus niet dat de allochtoon zich meer op zijn gemak voelt, maar wel dat hij weerbaarder wordt. Een taal aanleren vergt inspanningen. Het is niet eenvoudig, maar wel absoluut nodig voor een beter samenleven van autochtonen en allochtonen.

Vrienden van mij wonen in een socialewoningblok te Gent. Ze helpen me al jaren bij mijn kiescampagne. Ze klampen me echter ook aan met een noodkreet. Ze vragen me hoe ze kunnen geloven in een veelkleurige samenleving als ze niet kunnen praten met hun Turkse en Marokkaanse burens. Als die mensen te horen krijgen dat u 2,5 miljoen euro wilt uitgeven aan een televisie op maat van die burens, dan zullen ze mijn verhaal over de positieve gevolgen van een goede inburgering niet langer geloven. De volgende keer zullen ze misschien wel stemmen voor de VLD op de lijst waarop ik sta, maar ik vrees dat ze voor het Vlaams Blok zullen stemmen op de andere lijsten. Dat zou absoluut geen goede oplossing zijn.

Mevrouw de minister, u komt op de propfen met het verhaal dat u de inburgering niet verplichtend kunt maken omdat u niet over voldoende geld beschikt voor taalcursussen, maar u wilt wel 100 miljoen frank ter beschikking stellen van een ideetje van een of andere televisiemaker. Zo komt u niet geloofwaardig over. In de politiek bestaat er een trend die me zorgen baart. De jacht op leuke ideeetjes lijkt immers belangrijker geworden dan het consequent vasthouden aan de prioriteiten van het beleid. Dat is me gisteren ook opgevallen, want tijdens de 1-meitoespraken riep men vanuit socialistische hoek op om ideologisch linkser te worden. In Wallonië werd dat vertaald in het opnieuw aftasten van het spanningsveld tussen kapitaal en arbeid. Er wordt dus inderdaad een ideologische discussie van gemaakt. In Vlaanderen roept minister Stevaert echter op tot het afschaffen van de huisvuilbelasting. Wat heeft dat te maken met de ideologische discussie? *(Opmerkingen van minister Mieke Vogels)*

Ik wil met dit voorbeeld alleen maar aantonen dat we de richting uitgaan van een politiek waarin de leuke ideeetjes beginnen te overheersen op de echte politieke discussie. De heer Slangen, die ik heel goed ken, noemt die ideeetjes de kers op de taart. Het gevaar bestaat dat meer aandacht wordt besteed aan de kers dan aan de taart. De nieuwe trend ressorteert echter ook effecten op het beleid. Bij het maken van keuzes binnen het beschikbare budget, leidt dit tot meer aandacht voor dergelijke ideeetjes en voor een onoverzichtelijke versnippering waarbij steeds meer geld wordt besteed aan het inlossen van verwachtingen en steeds minder aan de echte beleidsprioriteiten.

Voor de VLD zijn de beleidsprioriteiten inzake integratie net dezelfde als die van de Vlaamse regering: het aanleren van de taal, het zich inwerken op de arbeidsmarkt en het ter beschikking stellen van huisvesting. Daarom vragen we een transparant wettelijk kader waarin de rechten en de plichten van zowel de migranten als de overheid zeer duidelijk worden omschreven. Mevrouw de minister, we verwachten zeer binnenkort dat het reeds te lang uitgestelde ontwerp van decreet over het inburgeringsbeleid aan het parlement wordt voorgelegd. Vanuit onze zorg voor transparantie en een prioriteitenbeleid, rekenen we erop dat er nog voor het einde van deze legislatuur één wettelijk kader komt. We pleiten er dus voor om het ontwerp van inburgeringsbeleid te integreren in het bestaande decreet over het Vlaams minderhedenbeleid van 1998.

Denys

Mevrouw de minister, laat de leuke ideetjes varen, maak werk van een totaal en doorzichtig concept, en dan zult u op de VLD kunnen rekenen.

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, u hebt heel wat stof doen opwaaien met uw idee en het is goed dat dat is gebeurd. Mijnheer Denys, ik ben verwonderd over uw houding omdat de vraag naar een eventuele allochtone zender mede is veroorzaakt doordat de doelstellingen van het beheerscontract met de VRT niet worden gerealiseerd. Het is minister Van Mechelen die een vuist zou kunnen maken en daaromtrent initiatieven kan nemen. Ik heb trouwens een vraag gesteld over dit fenomeen aan de minister van Media. Minister Vogels heeft het idee gelanceerd, maar als ik het goed begrijp zijn daarover al gesprekken geweest in de regering.

Ik verheel niet dat ik niet meteen warm liep voor de idee van een allochtone televisiezender, integendeel. Ik pleit voor programma's op de reguliere zenders, maar als ik merk dat dat niet meer gebeurt, wil ik dat verder onderzoeken. Het is nodig dat er meer aandacht wordt besteed aan onze allochtone medemensen. Ik doe daarom een oproep voor meer allochtone televisie, voor meer 'kleuren' televisie. De vorm waarin dat gebeurt, kan nog worden besproken. Het is een feit dat op dit moment allochtonen onvoldoende in beeld komen. Nochtans is het algemeen bekend dat beeldvorming op dat vlak bijzonder belangrijk is, zowel als voorbeeldfunctie, als om een reëel beeld te geven van onze samenleving.

De voorzitter : De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik vond dit niet uw meest uitmuntende idee. Het had wel de verdienste dat we hebben gereflecteerd over het beleid terzake. Het is niet goed om af en toe ballonnetjes op te laten, die binnen de 48 uur alweer worden doorgeprikt. We moeten werk maken van een geïntegreerd integratiebeleid.

Ik hou mijn hart vast voor toestanden zoals we nu in Frankrijk meemaken, waarbij de mensen de keus hebben tussen een extreemrechtse kandidaat en iemand die bewezen heeft het presidentschap niet aan te kunnen.

Het ontwerp van inburgeringsdecreet ligt ter advies bij de Raad van State. Mevrouw de minister, wanneer zal dat advies bekend zijn en binnen welke termijn kunt u het ontwerp van decreet agenderen in deze commissie ?

De voorzitter : Mevrouw de minister, onze fractie is niet voor een apartheidszender, want zo konden we dit wel noemen. We zijn voor een spontanere aandacht in de media, en voor het actieplan dat minister Van Mechelen in het kader van de beheersovereenkomst in 1999 heeft aangekondigd. Daarin wordt ervoor gepleit dat in het algemeen meer allochtonen en migranten aan bod komen, en dat ze zichtbaar worden als televisiepersoneel. Er is geen evaluatie van dat actieplan gebeurd, en in het jaarverslag van de VRT wordt er geen aandacht aan besteed. Mevrouw Van Den Heuvel heeft gelijk, het is minister Van Mechelen die hiervoor zijn verantwoordelijkheid moet opnemen of tenminste een overzicht geven van de feiten.

De heer Denys legt de nadruk op taal als oorzaak voor een verschillende benaderingswijze. Dat is één invalshoek. Cultuur is een veel belangrijker invalshoek. Het is niet omdat men al twintig jaar in Vlaanderen woont, dat men Nederlands kent. Er zijn genoeg Franssprekenden in Vlaanderen die geen Nederlands kennen. Van hen nemen we dat wel, van anderen niet.

Voor het taalaanbod kunnen we met de huidige middelen ten hoogste 30 percent van de nieuwkomers bereiken. We moeten onze boodschap duidelijker brengen. Mevrouw de minister, uw voorstel was vrij ondoordacht en het roept alleen maar tegenstellingen op. Dat is heel jammer. De discussie in het parlement voeren is nog iets anders dan in de publieke opinie. We kunnen niet op dezelfde manier weerwoord bieden.

Mevrouw de minister, hoe evalueert u de huidige toestand ? Hebt u over uw voorstel gesproken met minister Van Mechelen ? Als coördinerend minister is het misschien beter om andere ministers tot bepaalde zaken te stimuleren, dan om er zelf mee voor de dag te komen. Kunt u die middelen niet beter besteden aan taalcursussen ?

Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mevrouw de voorzitter, dit was voor mij niet zomaar een leuk ideetje, het was zeker geen rijpe kers op de taart en nog minder een ballonnetje dat ik heb opgelaten.

Vogels

Wat is er gebeurd ? Op een bepaald ogenblik stelde de tv-maker Op de Beeck voor om een apart allochtonenkanaal op te richten. In Madrid had hij vernomen dat daarmee goede ervaringen bestaan, en hij had op het voorstel goede reacties ontvangen. Hij heeft dat voorstel aan de minister van Media, de minister-president en mezelf voorgelegd.

Er zijn twee redenen waarom we dat niet onmiddellijk hebben afgewezen. Een : op de openbare omroep komen allochtonen te weinig aan bod. Op Europees niveau mikt men steeds meer op een breed publiek, en schaft men de doelgroepen af. In dit geval gaat het om een openbare omroep. Zijn opdracht verschilt een beetje van deze van commerciële omroepen. Twee : deze regering wil beter communiceren met de burgers. De VRT en de visuele media spelen daarin een belangrijke rol. Misschien is het daarom goed die media te begeleiden om een belangrijke groep van deze bevolking beter te betrekken bij het Vlaams beleid.

De woordvoerders van de ministers hebben daarover enkele keren vergaderd. Er zijn toen geen conclusies getrokken, behalve één : er wordt te weinig gecommuniceerd met allochtonen. Tijdens de laatste vergadering is zelfs voorgesteld om via zo'n kanaal lessen Nederlands te geven. Vooral vrouwen zouden daarbij een doelgroep zijn. Diegene die de informatie heeft gelekt, weet maar al te goed dat dit niet een van mijn beste ideeetjes is. Ik had op dat ogenblik kunnen zeggen dat ik van niets wist, of naïefweg kunnen zeggen dat ik het toch wel een goed idee vind. Nadat we de wind van voren kregen, is het voorstel afgevoerd.

Dit incident heeft wel het voordeel dat vandaag iedereen zegt dat er te weinig gebeurt. Binnenkort zullen minister Van Mechelen en ik een gesprek voeren met vertegenwoordigers van de VRT om na te gaan hoe ze de passus in de beheersovereenkomst over communicatie met allochtonen zullen concretiseren. Een aparte omroep heeft overigens niets te maken met apartheid. Laten we niet te snel dure woorden gebruiken. Apartheid betekent eigenlijk dat men tot een scheiding dwingt. We willen allochtonen zeker niet verplichten om naar een aparte zender te kijken.

Er is het feit dat de grote zenders het doelgroepenbeleid afschaffen en een breed publiek proberen aan te spreken. Dat leidt ertoe dat er doelgroepenzenders zoals Kanaal Z, Vitaya, Eurosport en National Geographic ontstaan. Daarop inspeland kan worden overwogen om een allochtonenprogramma

van één uur te maken, dat steeds opnieuw wordt uitgezonden. Iedereen kan er dan naar kijken. Zo kan men veel Vlaams nieuws, enigszins door de Vlaamse bril bekeken, tot bij de allochtonen brengen. Ik geef een voorbeeld. Waarom zou men niet een aantal Marokkanen die Belg zijn geworden vragen wat ze vinden van de rechtstreekse verkiezing van de burgemeesters ? Waarom zou men oudere allochtonen niet kunnen vragen wat ze vinden van de zorgverzekering ? Dat zou interessant zijn.

Verder zou men aandacht kunnen besteden aan Turkse en Marokkaanse, maar ook joodse feestdagen. Zo zou men een reportage kunnen maken over een joodse feestdag in Antwerpen waarop de mensen allemaal gym schoenen dragen. Hetzelfde geldt voor het suikerfeest van de islamieten. We zouden reportages kunnen maken over typische culturele fenomenen van de landen die binnenkort lid zullen worden van de Europese Unie. Hongarije wordt binnen twee jaar lid. Misschien kunnen we eens een reportage maken over hoe de Hongaren Pasen vieren.

Belgen en allochtonen moeten elkaar beter leren kennen. Elkaars taal spreken is een begin, maar dat is niet voldoende. We kunnen elkaar dan verstaan, maar daarom nog niet begrijpen. Ik versta mijn Turkse buur, want hij spreekt Nederlands. Maar ik begrijp niet altijd waarom hij doet wat hij doet. Ik geef een voorbeeld. Ik woon in zo'n getto met schotelantennes, zoals de heer Dewinter dat zegt. Mijn Turkse buur heeft een huis gekocht. Hij woont de benedenverdieping en verhuurt de bovenste verdiepingen. Hij wil niet verhuren aan vreemdelingen. Als ik verbaasd vraag waarom, zegt hij me dat hij schrik heeft om bijvoorbeeld onderdak te bieden aan een jonge Turkse vrouw die van huis is weggelopen. Als dat zou gebeuren, zou hij problemen krijgen met de hele Turkse gemeenschap van Antwerpen. Als men zoiets weet, begrijpt men zijn buur beter.

Het is spijtig dat dit gelekt werd naar de pers. Ik wist dat dit ertoe zou leiden dat het idee een vroegtijdige dood zou sterven. Het is wel positief dat we nu met de VRT zullen praten over hun taak om meer allochtonen op het scherm te krijgen. Als er een allochtoon bij FC De Kampioenen zou spelen, zou de ploeg misschien meer wedstrijden winnen. Dat zou overigens een realistischer beeld geven van de Vlaamse voetbalploegen. Laten we verder niet vergeten dat we nogal eens een match winnen dankzij onze gekleurde medeburgers.

Tot slot wil ik nog iets zegen over het ontwerp van decreet over de inburgering. Dat ontwerp van de-

Vogels

creet ligt al enkele maanden bij de Raad van State, tezamen met een reeks andere ontwerpen van de decreet die ik nog graag voor het zomerreces aan het parlement wil voorleggen. Vorige vrijdag heb ik de Vlaamse regering gevraagd om binnen drie dagen een advies te vragen. De regering heeft dat recht als iets al te lang bij de Raad van State blijft liggen. Dan kunnen we nog voor 15 mei – de uiterste indieningsdatum – het ontwerp van inburgeringsdecreet aan het Vlaams Parlement voorleggen. Ik kan er ook weinig aan doen dat het dossier zo lang bij de Raad van State blijft liggen.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mevrouw de minister, ik stel vast dat u een voetbalexpert bent geworden. U vergeet echter iets. Voetballers van vreemde origine komen, en nadat hun contract is afgelopen, keren ze terug. Dat is natuurlijk een groot verschil met de gangbare praktijk in dit land.

De minister heeft zich in haar naïviteit laten misbruiken. Dat gebeurt wel meer als deze thema's aan bod komen. Denkt u echt dat commercieel ingestelde mensen van Kanaal Z u zo'n voorstel voorleggen omdat ze begaan zijn met de multiculturele samenleving en de integratie van allochtonen ? Neen, zij doen dat omdat met zo'n zender grof geld te verdienen is. Kijk maar naar het Madrileense voorbeeld waar het hele gamma van artikelen wordt aangeboden, gaande van halal of kosjere producten tot reizen naar het land van herkomst. Dat is de uiteindelijke bedoeling van een dergelijk commercieel initiatief !

U laat zich telkens verleiden omdat u denkt dat men u benadert om die allochtonen beter in onze samenleving te integreren. Ook hier hebt u zich bij de neus laten nemen waardoor u nu met de gebroken potten zit die nog moeilijk te lijmen zijn. Daarom zoekt u een ontsnappingsroute in de richting van de VRT die dan blijkbaar plotseling allerlei initiatieven moet gaan nemen, hoewel hij reeds via de media heeft laten weten niet bereid te zijn met aparte programma's te beginnen.

Mevrouw de minister, wat is eigenlijk uw uitgangspunt om met de VRT te gaan praten ? Wat wilt u eigenlijk ? Wilt u terug naar de tijd van aparte programma's zoals Babel, Couleur Locale en dergelijke meer ? Of wilt u bij bepaalde programma's ondertitels laten plaatsen ? Is dat de bedoeling ? Of wilt u misschien de criteria aanpassen om meer allochtonen op het scherm te krijgen bij de

nieuwsdienst en dergelijke meer ? Komt er een soort voorrangbeleid voor allochtonen ?

Ik ga ervan uit dat u met een agenda naar de VRT trekt. Kunt u ons zeggen wat precies in die agenda staat ? Mogen we dat weten of is dat een even goed bewaard geheim als dat van de allochtonenzender waarover u maanden hebt onderhandeld, en dat pas door een lek in de openbaarheid is gekomen ?

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mevrouw de voorzitter, de minister heeft onder meer laten blijken dat zij het 'slachtoffer' is geweest van een lek.

Mijn interpellatie, die ik verwoord in naam van de VLD-fractie, past in ieder geval niet in een strategie om u te beschadigen. Was het lek afkomstig geweest van de heer Tommelein, de communicatiedeskundige van de minister-president, dan had dat misschien gekund. Ik kan u in ieder geval verzekeren dat dit niet het geval is. Ik heb op onze fractievergaderingen nooit zoiets gehoord. Verdenkingen in die richting zijn dus uit den boze.

Het enige wat we hier beogen, is u maximaal vast te pinnen op het stellen van prioriteiten in het integratie- of inburgeringsbeleid. Het aanleren van de taal om zo te komen tot een betere samenleving zien wij daarin als een materie van fundamenteel belang, als een hoofdprioriteit. Op dat vlak maken we trouwens geen onderscheid tussen allochtonen en Franstaligen. Als de Gentse Franstalige bourgeoisie in eigen huis of kring Frans wil spreken, dan is dat haar goed recht. In de algemene maatschappelijke omgang en in de contacten met de overheid wensen wij wel dat zij Nederlands spreekt. Hetzelfde vragen we van de allochtonen.

Ik heb nooit het woord apartheidszender uitgesproken. Het gaat hier over een doelgroepen-zender. Dienaangaande wens ik er wel op te wijzen dat die nooit tot een wederzijds begrip zal lijden. Een doelgroepen-zender is niets anders dan een specifieke zender, gericht op een specifieke groep kijkers. Autochtonen zullen daar zelden of nooit naar kijken. Zij kijken wel naar meer algemene programma's zoals TerZake waar men de cultuurgebruiken van de allochtone bevolking aan bod laat komen. Op dat vlak zouden nog meer inspanningen niet slecht zijn, hoewel ik dat momenteel niet als een echt probleem ervaar.

Sta me toe het even te hebben over onze streek-zender, AVS. Het is via die zender dat ik bijvoorbeeld het suikerfeest heb leren kennen, want dat

Denys

feest wordt telkens naar aanleiding van de ramadan op die zender aangekondigd.

Mevrouw Van Den Heuvel, zoals u weet, bespreken we elk jaar het beheerscontract met de VRT. Welnu, van uw fractie heb ik nog nooit iemand horen zeggen dat er dienaangaande een probleem zou zijn. Ik heb bij u nooit iemand horen stellen dat de VRT in de uitvoering van zijn beheerscontract in gebreke gebleven zou zijn. Wat de inhoud zelf van de programma's betreft, hebben we destijds een duidelijke scheiding gemaakt tussen enerzijds de politieke verantwoordelijkheid van de overheid en anderzijds de verantwoordelijkheid van de VRT zelf.

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Mijnheer Denys, als in de commissie voor Cultuur en Media het contract met de VRT besproken wordt, zal ik daar graag mijn inbreng doen. Ik zal ook niet nalaten zo nodig minister Van Mechelen verder te ondervragen, vermits hij aangekondigd heeft daarover met de VRT een gesprek aan te gaan.

Mevrouw de minister, ik wil er nog even op wijzen dat u ook coördinerend minister voor het minderhedenbeleid bent, een job die ik u niet benijd. We moeten immers vaststellen dat u op de specifieke vakterreinen niet echt kunt ingrijpen. Daarom doe ik een oproep aan alle vakministers om samen met u dat minderhedenbeleid te voeren, en dit via een strategische planning. Ik denk daarbij trouwens ook aan de minister-president die met zijn actie Kleurrijk Vlaanderen een sterk accent zou kunnen leggen op dat aspect. Het zou misschien goed zijn hem daar eens over te ondervragen.

De voorzitter : Mevrouw de minister, u zegt op dat idee gekomen te zijn omdat u wilt communiceren met die bevolkingsgroepen waarmee we moeilijk contact kunnen leggen. Ik vind het spijtig dat er alleen via de media wordt gecommuniceerd. Tegenwoordig hebben verenigingen het steeds moeilijker. Ik pleit er dan ook voor om in de communicatie het reguliere verenigingsleven te benutten. We mogen de doelgroep niet 'verwelzijn'.

Kunt u de middelen geen meer zinvolle bestemming geven ?

Minister Mieke Vogels : Dit was nog allemaal nog heel prematuur. Er zijn een aantal gesprekken gevoerd. Tegen de zomer moesten we beslissen of we ermee doorgingen en hoe we zouden financieren. In de eerste voorstellen stond dat alle ministers eventueel vanuit hun communicatiebudget een stukje zouden bijdragen. Het is zeker niet zo dat er al middelen voor waren. Dit was een heel prematuur idee toen het uitlekte.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Dewinter, door mevrouw Becq en door mevrouw Van Den Heuvel werden tot besluit van deze interpellaties met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 13.11 uur.*
